

selve Indkomststaten, og jeg skal ikke nægte, at ved at høre det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 4de Valgfreds (Fenger) igaar kom jeg til at tænke paa en Uttring af en anden berømt Finantsmand, der engang har sagt, at naar man vil have en ny Skat, saa hører man sig ad ligesom en syg Mand, der er træt af at ligge paa den ene Side og derfor vender sig om paa den anden, og som derved troer at finde en vis Lættelse. Jeg troer ikke, det er rigtigt; jeg troer, at naar man saaledes vil gjøre gjældende, at det er taabeligt at søge Skatte-Idealer, at søge en bedre, retfærdigere og ligeligere Bessatning istedetfor den gamle, slettere Skat, som Fortidens Tilfældighed har efterladt sig, er det en fuldstændig falsk Betragtning. Jeg troer i saa Henseende at turde henvisse til, hvad der er foregaaet, og til de ubestridelige Fremskridt, der ere gjorte med Hensyn til alle de gamle, forældede Privilegier og Uligheder, som allerede ere ryddede bort i vor Bessatning. Men sandt er det, og deri maa jeg være ganske enig med dem, som klage over det Nærværende, at hvor Meget der end er naaet, er der uægtelig endnu langt Mere tilbage at opnaae.

Finantsministeren: Jeg skal begynde med den Betragtning, hvormed den ærede Taler, der nu satte sig, sluttede, nemlig, at man vistnok ikke bør opgive en vis ideel Stræben i Skatteforholdene, men at man dog, naar man skal grundlægge en Skat, ikke bør fortabe sig i ideelle Bestræbelser, hvorimod man bør have Diet fæstet paa, hvad der er muligt og gjort. Dernæst er der en anden Betragtning, jeg ønsker at fremkalde, forinden jeg gaaer ind paa at imødegaae den Kritik, der er fremkommen over Lovforslaget; det er nemlig den, at Statskassen er det ulukkeligste Væsen under Solen, thi Alles Haand er reist imod den. Ikke blot vender det menneskelige Samfund sig imod den og kræver Hjælpstjærelse, men det kan ikke nægtes, at naar Talen er om at skaffe en Indtægt for den, ere Menneskene meget ofte ganske overordentlig opfindsomme i Maanden, hvorpaa de fortolke Skatteloven, og ikke sjældent finder man, at man skylder sig

selv og sin Familie at gaae Skatteloven saa nær som muligt. Jeg vil endog gaae saa vidt, mine Herrer, at jeg vil sige, at det forekommer mig, at den Betragtning ikke ganske er udryddet af Samfundet, at det ikke kommer saa nøie an ligeoverfor Statskassen; det er en Betragtning, som jævnlig gjør sig gjældende i Livet, og som ikke har saa lidet Understøttelse i Folkets Bevidsthed. Jeg ønsker, at man vil fastholde denne Betragtning, fordi dette er nødvendigt, naar jeg skal imødegaae den Kritik, som mit Lovforslag og navnlig dets § 13 har været underkastet. Det er ganske naturligt, at § 13 har været det Knudepunkt, hvorpaa den væsentligste Kritik har været rettet, dels fordi den virkelig er Hovedknudepunktet i hele Lovforslaget, og dels fordi den indeholder Noget, som ikke er tiltalende for Mange. Ligeoverfor det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgfreds (Gad) maa jeg navnlig fastholde, at man ikke maa fortabe eller fordybe sig i ideelle Bestræbelser efter at naae en ideel Retfærdighed; det er en Umulighed ligeoverfor enhver Lov, og det vil derfor i og for sig ikke være nogen Anse imod § 13, at den kun tilnærmelsesviis kommer Maalet nær, medens jeg paa den anden Side maa fastholde, at det er mig nødvendigt at lægge Haand paa en væsentlig Deel af Landets Indtægter for overhovedet at faae Noget ind. Uden dette vilde jeg svigte min Pligt ligeoverfor Statskassen. Med Hensyn til de Indvendinger, der ere fremkomne imod § 13, vil jeg strax sige, at jeg ikke betragter denne Paragraph som et Forsøg paa en Formuesbessatning, og jeg tilstaaer, det undrer mig, at man har seet noget Saadant i den, thi Overkriften over den forekommer mig tydeligt nok at tilkjendegive, at Reglen staaer der for at anslaae Indtægten af Agerbruget, men ikke for at anslaae Eiendommens Værdi, om ogsaa denne benyttes for at finde Indtægten. Jeg har ikke forsøgt paa noget Saadant, og hermed maa jeg have besvaret alle de Indvendinger, der have reist sig, gaaende ud paa det Spørgsmaal, hvorfor jeg ikke er gaaet videre, hvorfor jeg ikke har taget mange andre Eiendomme med. Jeg vil svare, at det er, fordi jeg ikke har dristet mig til at forsøge paa en Formuesbessatning, der, hvor smuk og